

Kaupunginvaltuuston kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuusto 25.03.2024 § 21
1061/00.01.02/2024

Päätösehdotus	<p>Kaupunginhallitus</p> <p>Kaupunginvaltuusto merkitsee valtuustoaloitteet tiedoksi ja lähettää aloitteet kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.</p>
Päätös	<p>Kaupunginvaltuusto merkitsee valtuustoaloitteet tiedoksi ja lähettää aloitteet kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.</p>
Esitys	<p>Valtuustoaloite 25.3.2024 Sami Kumpulainen, kaupunginvaltuutettu (vihr.)</p> <p>Tekstiilipantin käyttöönoton kokeilusta tekstiilikieittäytyksen edistämiseksi</p> <p>Tekstiilipantin pilotoinnin tarkoituksena on kannustaa asukkaita kierrättämään tekstiiliä vastikkeellista menetelmää hyödyntäen. Asukas, joka on tuonut pussillisen tekstiiliä kierrätettäväksi, saa vastineen. Vastine voisi olla esimerkiksi lippu kaupungin kulttuuri- tai liikuntapalveluun kuten uimahalliin tai museoon.</p> <p>Käyttöönottoa voisi kokeilla kampanjan muodossa ja yhteistyössä Jätekkuko Oy:n kanssa, joka on jo aloittanut poistotekstiilien keräyksen. https://www.jatekkuko.fi/lajittelu-ja-neuvonta/lajittelu/poistotekstiilit.html</p> <p>Pantillista tekstiilikeräystä voisi kehittää myös muiden luontevien yhteistyötahojen, kuten esimerkiksi Elävän kaupan kanssa. Elävän kaupan tekstiilikeräyksestä erotellaan käyttökelpoiset vaatteet myytäväksi, jolloin kierrätetyt vaatteet saavat pidennetyn käyttöajan.</p> <p>Tarvetta kierrättämisen edistämiseksi on. Kuopio haluaa olla strategiansa mukaisesti kiertotalouden edelläkävijäkaupunki vuoteen 2030 mennessä. Tekstiiliteollisuuden kasvihuonopäästöt ovat maailmanlaajuisesti jopa suuremmat kuin lento- ja laivaliikenteen päästöt yhteensä. Yhden puuvillaisen T-paidan valmistamiseen tarvitaan EU:n arvion mukaan 2 700 litraa makeaa vettä eli yhden henkilön 2,5 vuoden juomavesitarpeen verran. Globaalisti tekstiilikuitujen valmistus on kaksinkertaistunut 20 vuodessa ja määrän odotetaan nousevan entisestään.</p> <p>Lahti kokeili kesäkuun 2023 alussa tekstiilien kierrätystä vastikkeellisuutta hyödyntäen. Kokeilun aikana kierrätysvolyymi nousi 500 %. Kampanjan aikana asukkaille tulisi selkeästi tiedottaa siitä, millaiset tekstiilit ovat kierrätettäviä. Kaupungin tulisi myös pyrkiä kasvattamaan tietoisuutta tekstiiliteollisuuden aiheuttamista päästöistä, siihen suoraan liittyvistä globaaleista ihmisoikeusongelmista ja kannustamaan asukkaita tekemään vastuullisempia kulutusvalintoja. Samalla tulisi ohjeistaa kestävien tekstiilien valitsemisesta ja tekstiilien käyttöään pidentävistä toimenpiteistä.</p> <p>Kuopion kaupungin taloutta tasapainotetaan tulevina vuosina. Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueella on nyt keskeistä yhtäältä saada kulttuuripalveluiden</p>

kävijämäärät kasvamaan ja toisaalta edistää hyvinvointia lisäämällä liikuntapalveluiden käyttöä. Tekstiilipantti palvelisi myös näitä tarkoituspäriä esitellen kuntalaisille kaupungin palveluja niiden käyttöön kannustaen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Kuopion kaupunki kokeilee tekstiilipanttia kaupungissamme edellä mainitun mukaisesti.

Valtuustoaloite 25.3.2024 **Vihreä valtuustoryhmä**

Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman päivitys valtuuston päätettäväksi

Kasvun ja oppimisen palvelualueen toiminta muodostaa pääosan Kuopion kaupungin järjestämistä palveluista. Varhaiskasvatus, perusopetus, nuorisotoimi ja lukiokoulutus ovat 71 % kaupungin talousarvion toimintakatteesta. Kymmenet tuhannet kuopiolaiset tarvitsevat palvelualueen järjestämiä palveluja päivittäin. Ydinkaupungin henkilötyövuosista 77 % kertyy kasvun ja oppimisen palvelualueelta.

Valtuusto hyväksyi v. 2016 ensimmäisen kerran koulutuspoliittisen ohjelman. Vuonna 2021 kasvun ja oppimisen lautakunta aloitti ohjelman päivittämisen ja valmistelun kasvatus- ja koulutuspoliittiseksi ohjelmaksi. Päivitetty ohjelma valmistui syksyllä 2022, mutta sitä ei kuitenkaan viety kaupunginhallituksen ja valtuuston käsittelyyn sekä hyväksyttäväksi kuten aiemmin. Tässä suhteessa kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman käsittely poikkeaa useista muista poliittisista ohjelmista.

Kasvun ja oppimisen lautakunnan joulukuussa 2022 hyväksymä kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma jäi näin ollen palvelualueen sisäiseksi ohjelmaksi. Kasvun ja oppimisen palveluilla on joka tapauksessa laaja yhteistyöpinta Kuopion kaupungin muihin palveluihin sekä hyvinvointialueen vastuulla oleviin palveluihin. Varhaiskasvatus, perusopetus ja lukiokoulutus ovat osa koulutusketjua, johon kuuluvat lukuisat Kuopion oppilaitokset.

Suomalaisten peruskoululaisten oppimistulokset erityisesti äidinkielessä ja matematiikassa ovat laskeneet vuosi vuodelta lähes kahdenkymmenen vuoden ajan. Muutos on todettu PISA-tutkimuksissa. Oppimistulosten lasku on eurooppalainen ilmiö, mutta Suomen laskusuunta on jyrkempi kuin muissa tutkimuksen maissa.

Käytännössä oppimisvaikeudet ja oppimistulosten lasku näkyvät monin eri tavoin koulujen arjessa. Yhä suurempi huolen aihe on lasten ja nuorten jääminen vaille riittäviä taitoja jatko - opintoihin hakeutumiseksi tai niissä pärjäämiseksi. Oppimisen tuen tarpeet ovat lisääntyneet voimakkaasti viimeisen vuosikymmenen aikana. Noin neljäsosa peruskoululaisista tarvitsee tehostettua tai erityistä tukea. Viime aikojen kasvavaksi ongelmaksi on muodostumassa oppilaiden poissaolot ja koulunkäynnin keskeyttäminen. Huono koulumenestys ja eri syistä johtuvat oppimisvaikeudet ovat usein yhteydessä nuorten hyvinvointiin, elämän laatuun tai jopa syrjäytymiseen.

Kuopion kaupungilla on yleissivistävän koulutuksen järjestäjänä vastuu siitä, että kuopiolaiset lapset ja nuoret saavat hyvää perusopetusta sekä riittävät valmiudet jatko-opintoihin. Perusopetuslain mukaan oppilailla on oikeus saada varhaista ja

riittävää tukea oppimiseen. Huoltajilla on päävastuu lasten kasvatuksesta ja oppivelvollisuuden suorittamisesta. Yhteistyö koulun ja kodin välillä on ensiarvoisen tärkeää.

Varhaiskasvatuksen ja koko koulutusketjun onnistuminen nähdään laajasti Suomen menestystekijänä. Kuopion kaupungin strategiassa Kuopio on paras paikka kasvaa ja oppia.

Me allekirjoittaneet esitämme, että kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma päivitetään valtuustotason poliittiseksi ohjelmaksi. Valmistelussa toivomme kiinnitettävän erityistä huomiota oppimistuloksiin, kaikkien oppilaiden valmiuksiin siirtyä jatko-opintoihin ja oppimisen tuen resurssien riittävyteen.

Valtuustoaloite 25.3.2024 **Vasemmistoliiton valtuustoryhmä**

Puistoruokailu lapsille ja nuorille koulujen kesäloma-aikaan

Kuopiossa asuu noin 17.000 alle 15-vuotiasta lasta tai nuorta. Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiön, Itlan, mukaan noin 12 prosenttia suomalaislapsista elää pienituloisissa perheissä. Suomen sosiaali- ja terveysalan kattojärjestö Soste arvioi, että lapsiperheköyhyys kasvaa vuonna 2024. Kuopion ruoka-avun kävijöiden määrä kasvaa koko ajan. Ruoka-avussa on kannettu huolta lapsiperheiden ahdingosta kesällä, kun ilmaista kouluruokaa ei ole tarjolla. Ensi- ja turvakotien liitto on nostanut esille erityisesti yksinhuoltajien toimeentulovaikkeudet. Lapsiperheköyhyys estää tai haittaa lasten oikeuksien toteutumisen. Sillä on merkittäviä seurauksia myöhemmälle elämäkululle.

Maksuttomalla koulujen kesäloma-ajan puistoruokailulla mahdollistetaan lämmin ateria lapsille ja nuorille, joiden perheissä on taloudellisesti tiukkaa päiväkotitai kouluruoan puuttuessa. Puistoruokailu helpottaa kuopiolaisten lapsiperheiden arkea myös muutoin. Koululaisten loma-ajat ovat pitkiä ja useimpien vanhemmat ovat ainakin osan lomasta töissä tai opiskelemassa. Koululaiset voivat olla pitkiä päiviä yksin. Lapsiperheissä voi olla myös muita haasteita, esimerkiksi vanhempien sairautta.

Puistoruokailussa Kuopion kaupunki tarjoaa kesäloma-aikana arkisin lämpimän lounaan alle 16-vuotiaille. Ruokailija tuo mukanaan ruoka-astian, aterimet ja mahdollisesti juoman tai juoma-astian. Ruokana tarjotaan tarkoitukseen soveltuvia ruokalajeja kuten keittoja ja patoja.

Puistoruokailuja on järjestetty useissa kaupungeissa. Puistoruokailu on järjestetty ainakin Helsingissä, Hämeenlinnassa, Järvenpäässä, Kempeleessä, Porissa, Porvoossa, Riihimäellä, Sipoossa, Tampereella Tuusulassa ja Vantaalla.

Kuopion kaupungin strategian 2030 yhtenä päämääränä on olla paras paikka lapsille ja nuorille. Kuopion kaupunki on kehittää toimintaansa kansallisen lapsistrategian pohjalta ja hakee Unicefin lapsiystävälliseksi kunnaksi.

Puistoruokailun järjestäminen on lapsen edun mukaista. Parhaimmillaan se vähentää pienituloisten perheiden ahdingkoa, pienentää ruoka-avun tarvetta ja vähentää lapsiperheiden sosiaalipalveluiden kuormaa. Puistoruokailu helpottaa perheiden arkea kesäloma-aikaan, tuo eri väestöryhmiä yhteen, lisää osallisuutta ja lisää lomapäiviin vapaa-ajan mielekästä tekemistä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Kuopion kaupunki aloittaa lasten ja nuorten maksuttoman puistoruokailun kesällä 2024.

Liitteet